

Salzburger Hochschul-Woche 2018, ústredná téma: STRACH?

Aj tento rok mohlo ÚSKI vyslať štyroch študentov na konferenciu SHW 2018 aj s finančnou podporou našej spriatelenej nemeckej organizácie CHRISTOPHORUS – Gemeinschaft Katholischer Studierender und Akademiker.

Prostredníctvom Bratislavského arcidiecézneho centra mládeže sa prihlásili tri študentky:

Monika Michalcová – politológia, UK Bratislava;

Martina Zimenová – matematika, fyzika, informatika, UK Bratislava;

Mária Pošteková – pedagogická fakulta, Trnava.

Prinášame esej účastníčky.

Odkaz z konferencie Salzburkej univerzity na tému strach Salzburger Hochschul-Woche 2018, Angst?

Báli ste sa niekedy? Snáď je vhodnejšie pýtať sa, kedy naposledy? Všetci máme svoje strachy, svojich osobných strašiakov, ale zdieľame aj isté kolektívne obavy spoločnosti, do ktorej patríme. A tak sa bojíme sami i spoločne, situačne, dlhodobo, vedome, podvedome. Pra-

mene týchto strachov sú nespočítateľné. Oznamy „fóbií“ sa stále predlžujú. Teda pri akejkolvek interakcii ľudí pri práci s nimi, či analýze spoločnosti ako celku nesmie strach ako fenomén zostať nepovšimnutý. V duchu tejto tézy organizovala Teologická fakulta Salzburgskej univerzity v spolupráci s Konferenciou biskupov Rakúska konferenciu Hochschul-Woche na tému Angst? (Strach?), ktorá sa konala od 29. júla do 5. augusta 2018 v Salzburgu.

Uskutočňovanie tohto podujatia má v meste s arcibiskupským sídlom dlhú tradíciu. Už od roku 1931 sa každoročne schádza akademická i laická verejnosť za účelom diskutovať aktuálne a zároveň nadčasové témy na pôde 396-ročného univerzitného kampusu. Téma zvolená na tento rok prilákala opäť stovky účastníkov rôznych vekových kategórií, národností, úrovne vzdelania a odborného zamerania. Medzi pozvanými hosťami boli osobnosti, renomovaní akademici, najmä z rakúskych a nemeckých univerzít. Príležitosť zúčastniť sa dostali prostredníctvom Bratislavskej arcidiecézy v spolupráci s Ústredím slovenskej kresťanskej inteligencie aj s finančnou podporou rímsko-katolíckeho spoločenstva Christophorus aj niekoľkí študenti a študentky zo Slovenska. Spolu s ďalšími členmi a členkami konferencie, najmä zo strednej a východnej Európy, absolvovali bohatý program zahŕňajúci interdisciplinárny prístup k tohtoročnej téme strachu. Základom programu boli prednášky a panelové diskusie. Súčasťou boli aj workshopy v anglickom jazyku určené najmä mladším návštevníkom konferencie, študentom vysokých škôl, najčastejšie z Rakúska, Slovenska a Nemecka. Prostredníctvom práce v malých skupinách nadobudli nielen teoretické vedomosti o tom, čo strach je a čím je spôsobený z perspektívy teológie a sociálnych vied, ale aj praktické zručnosti v oblasti vypradávanania sa s ním. Hovorilo sa o tom, ako môže strach dávať príležitosť naučiť sa vysporiadať sa s inakosťou, alebo ako čeliť úzkostiam v každodennosti ľudského života. Samotný program konferencie dotvárali spoločné večerné aktivity. Okrem spoznávania historického mesta a kultúrneho vyživanja sa v ňom dávali príležitosti na tzv. networking, sieťovanie alebo spoznávanie sa navzájom, budovanie kontaktov a upevňovanie už existujúcich vzťahov medzi jednotlivcami, ale aj všeobecnejšie, medzi akademickou obcou a cirkvou, medzi vedou a vierou. Prirodzene nemožno nespomenúť príležitosť zažívať sväté omše v skutočne úctyhodnom počte prekrásnych historických Božích príbytkov mesta Salzburg. Kostoly a katedrály neboli a nesmú byť len turistickými atrakciami, ale súčasťou miesta konania konferencie. Konferencia samotná bola zakončená slávnostnou nedeľnou svätou omšou v Katedrále svätého Ruperta a svätého Virgila celebrou Salzburgským arcibiskupom Mons. Franzom Lackenerom OFM za koncelebrácie

viacerých biskupov a kňazov. Slávnostná atmosféra bola dotvorená hudobným spracovaním omše podľa Wolfganga Amadea Mozarta, rodeného Salzburgčana. Tento symbolický výber bol v podaní sólistov a orchestra Salzburgskej katedrálnej hudby pod taktovkou dirigenta Czifra nezabudnuteľným hudobným, ale predovšetkým duchovným zážitkom. Takýmto spôsobom sa účastníčky, účastníci, organizátorky a organizátori poďakovali za požehnaný týždeň akademickej, ale predovšetkým priateľskej a nebojácnej rozpravy na tému strach.

Jedným z najzákladnejších, ale aj najdôležitejších a nepochybne nás všetkých dotýkajúcich sa odkazov pretrvávajúcich aj po skončení Hochschul-Woche, je nutnosť uvedomenia si prítomnosti strachu, čo je prvým krokom pre nájdenie jeho zdrojov a vysporiadanie sa s nimi, a tak aj so strachom samotným. Práve tento prvý krok je nesmierne ťažké vykonať. Totiž bojíme sa čo i len na naše strachy pomyslieť a nieto ich ešte skúmať a postaviť sa im tvárou v tvár. Strach zo strachu je živnou pôdou pre ešte intenzívnejšie pocity úzkosti a agresie. Ustráchaný postoj k ľudským strachom je zneužívaný aj politickou scénou a odráža sa v náraste extrémistických a populistických stratégií. Úpadok demokracie kvôli občianskej pasivite, zdráhavý postoj k dodržiavaniu ľudských práv či zanedbávanie ochrany životného prostredia zo strany občianskej spoločnosti i politických elít alebo ekonomické komplikácie sú priamymi následkami tohto procesu.

Vážené čitateľky a čitatelia, nenechajme v sebe živiť strach vlastnou ľahostajnosťou a lenivosťou, alebo vonkajšími vplyvmi z politickej, ekonomickej a akejkolvek inej oblasti. Napokon, nielen Hochschul-Woche Salzburgskej univerzity, ale i samotné Sväté písmo nás vyzýva (nielen) v Dávidovom žalme číslo 27: „*Pán je moje svetlo a moja spása, koho sa mám báť? Pán je ochranca môjho života, pred kým sa mám strachovať?*“

Monika Michalcová
študentka politológie Univerzity Komenského v Bratislave